

KARSTEN FÖDINGER

VOID

14.04.2012 - 10.06.2012

JAN KEMPENAEERS

IN SEARCH OF THE
PICTURESQUE

14.04.2012 - 10.06.2012

NEDERLANDS

De tentoonstelling brengt het fotografische werk van de Belgische kunstenaar Jan Kempenaers (°1968, Heist-op-den-Berg) in dialoog met een monumentale sculptuur van de Duitse kunstenaar Karsten Födinger (°1978, Mönchengladbach). Deze op zich contrastrijke presentaties putten beiden uit een herkenbare, landschappelijke context – natuurlijk of urbaan – die vervolgens naar een autonome beeldesthetiek vertaald werd binnen de tentoonstellingsruimte. Hierbij wordt ingespeeld op vooronderstellingen of beeldconstructies van welbepaalde, landschappelijke typologieën. Op deze manier wordt de bezoeker afwisselend benaderd vanuit ofwel een begrensde, fotografisch kader dat uitkijkt op een grootschalig panorama, ofwel vanuit de confrontatie met de monumentale schaal van een fysiek aanwezig, sculpturaal landschap.

Als onderdeel van zijn doctoraat in de kunsten, brengt Jan Kempenaers met de tentoonstelling *In Search of the Picturesque* een overzicht van zijn fotografisch werk van de laatste jaren. Het representeert een beeldend onderzoek naar de 18e-eeuwse notie van het pittoreske in het hedendaagse landschapsbeeld en de actuele relevantie ervan. Zijn onderzoek vertrekt van de pittoreske vormcriteria die de Engelse schilder William Gilpin (1724–1804) formuleerde in het hier tentoongestelde boek van 1789. Als grondlegger van het pittoreske was de schilder van mening dat als deze criteria opgevolgd werden de ideale ‘landschapsafbeelding’ zich zou aandienen. Later ging men Gilpin’s regels beschouwen als de basisprincipes van het pittoreske en werd deze als academische vorm naar tal van andere media uitgebreid.

De specifieke pittoreske stemming die Kempenaers in zijn fotowerk evoceert, manifesteert zich sterk in zijn recente ruïnebeelden en natuurlandschappen zoals ruwe rotsformaties en dichte bossen. Ze spelen meer bepaald in op onze beeldvorming van het 19e-eeuwse ideale, romantische landschap. In een meer verholde vorm vinden we ook in zijn vroeger werk de kenmerken van het pittoreske terug: deze fotoreeksen verbeelden bijvoorbeeld massieve en abstracte, Joegoslavische monumenten te midden van een verlaten natuurlandschap of opnames van stedelijke landschappen.

De beelden werden niet volgens een strikt thematische opdeling opgehangen, waardoor precies de vormelijke samenhang en het onderlinge refereren naar pittoreske kenmerken op de voorgrond treden. Of de foto’s nu een ‘ongerepte’ wildernis, een politiek beladen monument als moderne variant op de ‘romantische’ ruïne of een urbane typologie omkaderen, Kempenaers hanteert een herkenbare beeldtaal om een specifieke hedendaagse realiteit weer te geven. Eerder dan een nostalgisch documenteren van een sociale en historische context brengt Kempenaers hier een expressieve en actuele visie op het pittoreske in beeld.

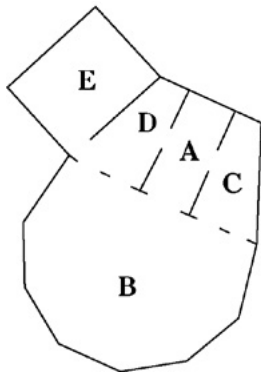
Voor de tentoonstelling *Void* realiseerde Karsten Födinger een nieuwe, tijdelijke sculptuur op maat van de centrale koepelruimte. Net zoals zijn vorige sitespecifieke sculpturen refereert deze architecturale installatie zowel in de constructie en het ingenieurschap als in het ruwe en doelmatige materiaalgebruik aan de bouwsector en zijn industriële basistypologieën. De vorm van de architecturale installatie in betonijzer suggereert de bewapening van een in een zijberm ingebedde brugpijler. Födinger filterde dit element uit een urbane realiteit om deze vervolgens te herinterpreteren binnen een persoonlijk en performatief maakproces.

KIOSK

Het werk verwerft op deze manier evenzeer betekenis in het proces van zijn fysieke realisatie als wel in zijn formele verschijning. Vertrekkende van een subtiele analyse van de tentoonstellingsruimte stelde de kunstenaar de sculptuur eigenhandig op volgens bepaalde bouwprincipes, als was hij een bouwheer in eigen opdracht. Zo wordt het betonijzer – dat normaal gezien meteen bedekt wordt met gietbeton – als structurele basis zichtbaar gelaten. Als op een geïmproviseerde bouwwerf ontplooiën de betonplexplaten en het betonijzer zichzelf in de tentoonstellingsruimte: de ‘onafgewerkte’ constructie vult de ganse hemicycleruimte en straalt een innemende, zinnelijke aanwezigheid uit.

Zoals de titel suggereert, speelt de sculptuur niet enkel in op een vanzelfsprekende materialiteit, maar evenzeer op de leegte en transparantie die daarmee gepaard gaat. Het resultaat is een ‘moule’ of onge vulde gietvorm die precies uitgaat van een ingebeelde functionaliteit en – ergens tussen stabiliteit en instabiliteit in – ruimte biedt voor een subjectieve kijkervaring.

De tentoonstelling van Karsten Födinger werd mede mogelijk gemaakt dankzij de steun van Staalbeton NV. We wensen de volgende bruikleengevers te bedanken: Mu.ZEE Oostende, Hogeschool Gent en Dirk De Meyer.

Tentoongestelde werken
(wijzerzin)

JAN KEMPENAERS
In Search of the Picturesque

ZAAL A (inkom)

Snow Landscape #4
Kleurenfoto, 65.5 x 49 cm
2011

Snow Landscape #5
Kleurenfoto, 65.5 x 49 cm
2011

House
Kleurenfoto, 71.5 x 60 cm
2005

Snow Landscape #3
Kleurenfoto, 49 x 65.5 cm
2011

Snow Landscape #1
Kleurenfoto, 49 x 65.5 cm
2011

Snow Landscape #2
Kleurenfoto, 49 x 65.5 cm
2011

Boek van William Gilpin, getiteld
*Observations, Relative Chiefly
to Picturesque Beauty, Made in
the Year 1776, On Several Parts
of Great Britain; particularly the*

High-Lands of Scotland. Vol. I, 1789
—

ZAAL C

Rock #1
Kleurenfoto, 124 x 111 cm
2010

Rock #3
Kleurenfoto, 124 x 111 cm
2010

Spomenik #4
Kleurenfoto, 124 x 111 cm
2007

Rock #4
Kleurenfoto, 133 x 111 cm
2010

F. Marcos
Zwart-wit foto, 111 x 130.5 cm
2010

ZAAL D

Hotel
Kleurenfoto, 84 x 75.5 cm
2004

Hotel Haludovo
Kleurenfoto, 124 x 111 cm
2010

Spomenik #12
Kleurenfoto, 123.5 x 111 cm
2007

N.Z. #4
Kleurenfoto, 133 x 111 cm
2010

ZAAL E

N.Z. #3
Kleurenfoto, 111 x 133 cm
2010

Gap
Kleurenfoto, 111 x 133 cm
2005

Rock #2
Kleurenfoto, 55.6 x 46 cm
2010

Spomenik #7
Kleurenfoto, 123.5 x 111 cm
2007

Spomenik #8
Kleurenfoto, 123.5 x 111 cm
2007

Spomenik #11
Kleurenfoto, 123.5 x 111 cm
2007

Spomenik #6
Kleurenfoto, 123.5 x 111 cm
2007

Spomenik #13
Kleurenfoto, 123.5 x 111 cm
2007

Spomenik #11
Kleurenfoto, 123.5 x 111 cm
2007

Courtesy Jan Kempenaers:
de kunstenaar

KARSTEN FÖDINGER
Void

ZAAL B (hemicycle)

Void
Sculptuur van betonijzer en
betonplexplaten,
410 x 610 x 410 cm
2012

Courtesy Karsten Födinger:
de kunstenaar en
RaebervonStenglin, Zürich